

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021–2023 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Misija

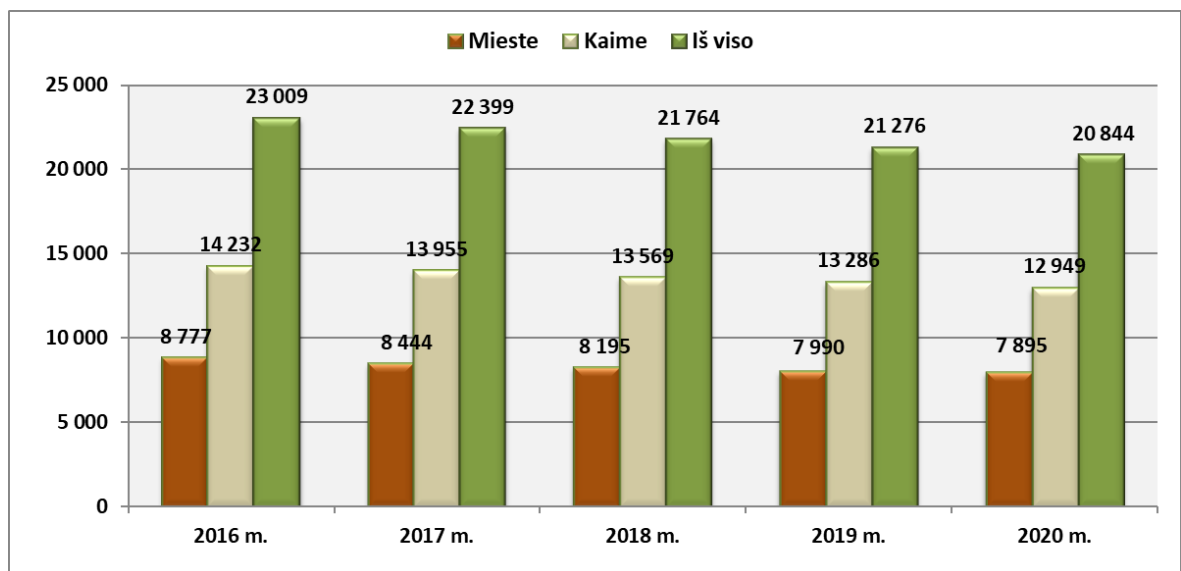
Varėnos rajono savivaldybės misija – sėkmingai plėtoti ir skatinti vietos savivaldą, užtikrinti subalansuotą plėtrą ir kokybišką viešojo administravimo bei viešųjų paslaugų teikimą tenkinant Varėnos rajono bendruomenės poreikius ir interesus.

Aplinkos analizė

Gyventojai.

Lietuvos demografinė situacija tebėra sudėtinga. Mirtingumas šalyje – vis dar vienas didžiausių Europos Sąjungoje (toliau – ES). Mažėjantis suminis gimstamumo rodiklis (2018 m. – 1,63, 2019 m. – 1,61) neužtikrina natūralios gyventojų kaitos (2019 m. 10,9 tūkst. daugiau žmonių mirė negu gimė). 2020 m. sausio 1 d. Lietuvoje gyveno 2 mln. 794,1 tūkst. nuolatinių gyventojų, t. y. tik 94 gyventojais mažiau negu 2019 m. pradžioje. Nors 2019 m. fiksuota teigiama neto tarptautinė migracija (10,8 tūkst. daugiau žmonių imigravo negu emigravo) pagerino šalies demografinę situaciją, demografinės prognozės rodo gyventojų skaičiaus ateityje mažėjimo tendencijas. Remiantis Eurostato prognozėmis, iki 2030 m. Lietuvos gyventojų gali sumažėti apie 13 proc.¹

Varėnos rajono savivaldybėje (toliau – savivaldybė) taip pat išlieka gyventojų skaičiaus mažėjimas, tačiau džiugina tai, kad pastaraisiais metais jis palaipsniui lėtėja: per 2017 m. nuolatinių gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 635, per 2018 m. – 488, o per 2019 m. – 432. Kaip ir visoje šalyje, didžiausią įtaką tam darė neto tarptautinė migracija (2017 m. – -197 asmenys, 2018 m. – -81, 2019 m. – 21).

1 pav. Nuolatinių Varėnos rajono savivaldybės gyventojų skaičius metų pradžioje

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Analizuojant gyventojų sudėtį lyties ir amžiaus aspektais, pastebima, kad 2020 m. pradžioje savivaldybėje:

- ✓ gyveno 52,6 proc. moterų ir 47,4 proc. vyrų;
- ✓ didžiausią gyventojų dalį sudarė 15–64 metų amžiaus gyventojai (62,6 proc.), mažiausią – iki 14 metų amžiaus gyventojai (12,3 proc.);

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

✓ didžiausias skirtumas tarp lyčių – 65 metų ir vyresnių gyventojų grupėje.

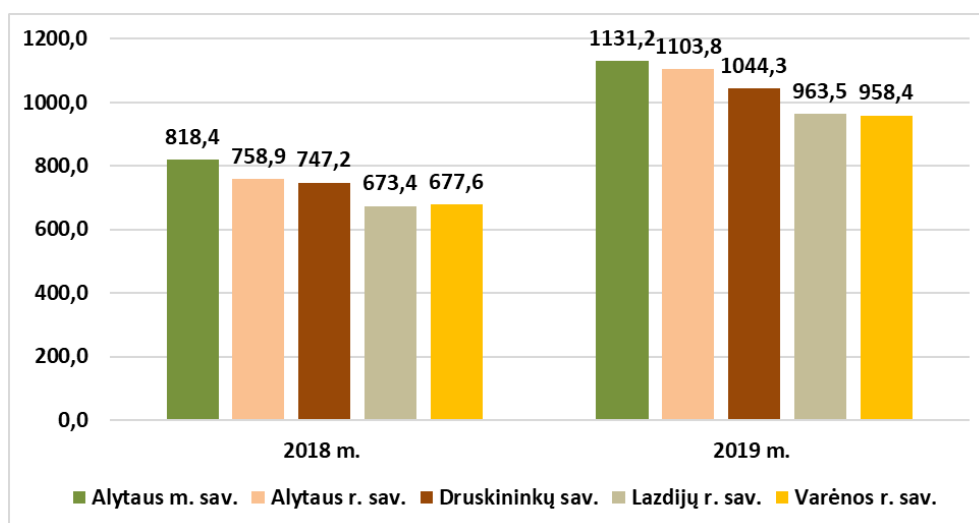
Ekonomika ir verslas.

Demografiniai iššūkiai, tokie kaip gimstamumo mažėjimas, emigracija ir visuomenės senėjimas, daro neigiamą poveikį ekonomikos augimui ir žmonių socialinei gerovei. Dėl neigiamų demografinių tendencijų mažėja Lietuvos investicinis patrauklumas, sunkiau vyksta regionų plėtra, didėja regionų infrastruktūros išlaikymo kaštai, ilgainiui mažėja vidaus paklausa, viešosios sveikatos ir kitos paslaugos tampa sunkiau prieinamos. Nežiūrint į tai, Lietuvos ekonomikos augimas, palyginti su kitomis ES valstybėmis narėmis, pernai buvo vienas iš sparčiausių – Lietuvos BVP 2019 m. padidėjo 3,9 proc. Tai lėmė stipri vidaus paklausa, Vyriausybės sprendimai, didinantys gyventojų pajamas, – kelerius metus iš eilės didinama minimalioji mėnesinė alga, vykdoma viešojo sektoriaus darbo užmokesčio politika, įtemptos darbo rinkos paskatintas privataus sektoriaus atlyginimų didėjimas bei verslo siekis augant darbo jėgos kainai ir senkant darbo jėgos ištekliams išlikti pelningiems, investuojant į darbo našumą didinančias priemones. 2019 m. užimtų gyventojų skaičius šalyje padidėjo 0,2 proc., o nedarbo lygis sudarė 6,3 proc. Pernai darbo užmokestis šalies ūkyje padidėjo vidutiniškai 8,8 proc. Tam įtakos turėjo nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalioję mokesčių sistemos pakeitimai, pasikeitusi neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiavimo tvarka, darbo užmokesčio didinimas viešajame sektoriuje, padidinta minimalioji mėnesinė alga, kuri nuo 2020 m. sausio 1 d. yra 607 Eur (Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1114 „Dėl 2021 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ patvirtino 2021 metais taikomą minimaliąją mėnesinę algą – 642 Eur).

Vidutinė metinė infliacija, apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą, 2019 m. šalyje sudarė 2,2 proc. ir, palyginti su 2018 m., sumažėjo 0,3 proc. punkto. Pernai infliaciją skatino sparčiai augęs darbo užmokestis, lėmęs paslaugų kainų didėjimą, ir dėl išorės veiksnių prasidėjęs spartus maisto produktų brangimas. Mažinantį poveikį infliacijai turėjo atpigusios energetikos prekės – centralizuotai tiekama šilumos energija, transporto priemonių degalai, kietasis kuras.²

Pagrindinis Vyriausybės 2020 metų veiklos prioritetasis – COVID-19 viruso padarinių mažinimas. Finansų ministerija prognozuoja, kad šiemet neigiamą poveikį darbo rinkai dėl koronaviruso plitimo ir priemonių, kurių imtasi jam stabdyti, turės ekonominio aktyvumo sumažėjimas. Jį švelnins Vyriausybės numatytos ekonomikos skatinimo priemonės, kurių dalis skiriama išsaugoti gyventojų darbo vietas ir pajamas. Prognozuojama, kad COVID-19 viruso sukeltas ekonominis šokas pakoreguos pastaruosiu metu susiformavusias darbo užmokesčio pokyčio tendencijas – darbo užmokestis labiausiai augs viešajame sektoriuje, o privačiajame sektoriuje labiau padidėjus nedarbo lygiui atlyginimų augimas sparčiai lėtės.³

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Varėnos rajono savivaldybėje 2019 m. buvo 958,4 Eur ir per metus padidėjo 280,8 Eur arba 41,4 proc. Tačiau palyginus su kitomis Alytaus regiono savivaldybėmis, mūsų savivaldybėje šis didėjimas, kaip ir pats darbo užmokestis, pernai buvo mažiausias.

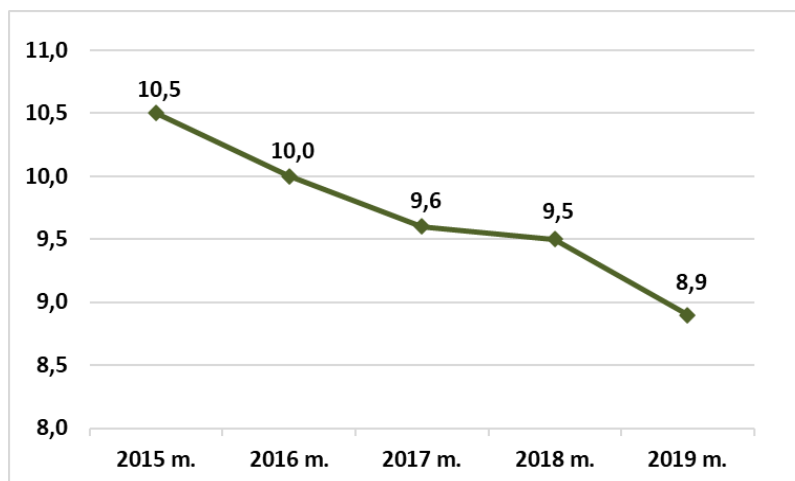
2 pav. Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Alytaus regiono savivaldybėse, Eur

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informacija, pateikiama interneto svetainėje www.finmin.lt.

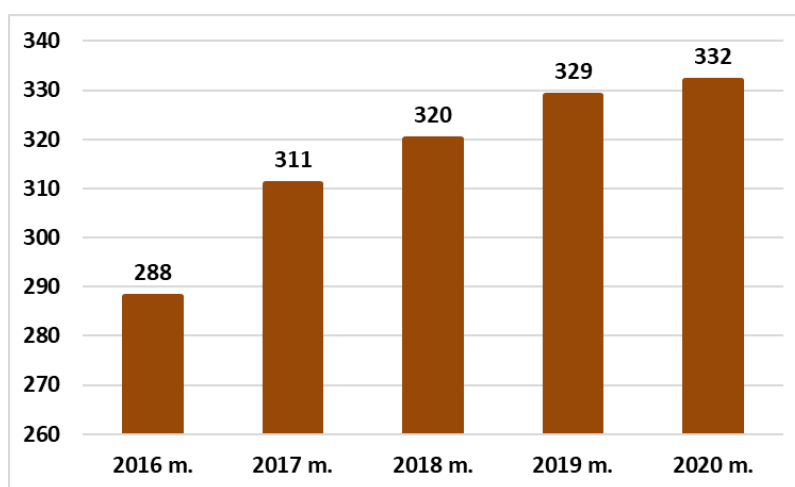
Registruotas nedarbas mūsų savivaldybėje pastaraisiais metais kasmet mažėja. 2019 m. šis rodiklis siekė 8,9 proc. ir buvo toks pats, kaip ir Druskininkų savivaldybėje. Visose kitose Alytaus regiono savivaldybėse pernai buvo užfiksuotas didesnis nedarbas: Lazdijų rajono savivaldybėje – 13,1 proc., Alytaus rajono savivaldybėje – 9,6 proc., Alytaus miesto savivaldybėje – 9,5 proc. Iš viso mūsų savivaldybėje 2019 m. pabaigoje buvo įregistruoti 1 125 bedarbiai, t. y. 118 mažiau negu prieš metus.

3 pav. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Varėnos rajono savivaldybėje, proc.

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Džiugina ir tai, kad rajone toliau auga verslumas – veikiančių įmonių skaičius kasmet didėja. 2020 m. pradžioje savivaldybėje veikė 332 įmonės (visos jos – mažos ir vidutinės), t. y. 3 įmonėmis daugiau nei 2019 m. pradžioje ir 12 įmonių daugiau nei 2018 m. pradžioje.

4 pav. Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje Varėnos rajono savivaldybėje

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Švietimas.

2019 m. Lietuvoje pradėti reikšmingi darbai, siekiant atnaujinti ugdymo turinį. Patvirtintos Bendrųjų programų atnaujinimo gairės. Pradėta kurti mokinio pasiekimų vertinimo sistema, orientuota į skirtingų ugdymosi poreikių turinčius asmenis. Didinta neformaliojo vaikų švietimo įvairovė, prieinamumas ir gerinta jo kokybė. 2019 m. neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis mokykloje ar kitur naudojosi daugiau kaip trys penktadaliai mokinių. Vykdyti mokyklų tinklo optimizavimo darbai: 2019 m. bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose mokosi iki 120 mokinių, skaičius, palyginti su 2016–2017 m., sumažėjo beveik ketvirtadaliu, taip pat įgyvendinti 6 profesinių mokyklų sujungimai. Mokyklų tinklo pokyčiai savivaldybėse padėjo sumažinti jungtinių klasių skaičių ir pagerinti mokinių ugdymo sąlygas.⁴ 2020 m. mūsų rajone buvo likviduotos 2 pagrindinės mokyklos (Vydenių ir Marcinkonių) bei įsteigta

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

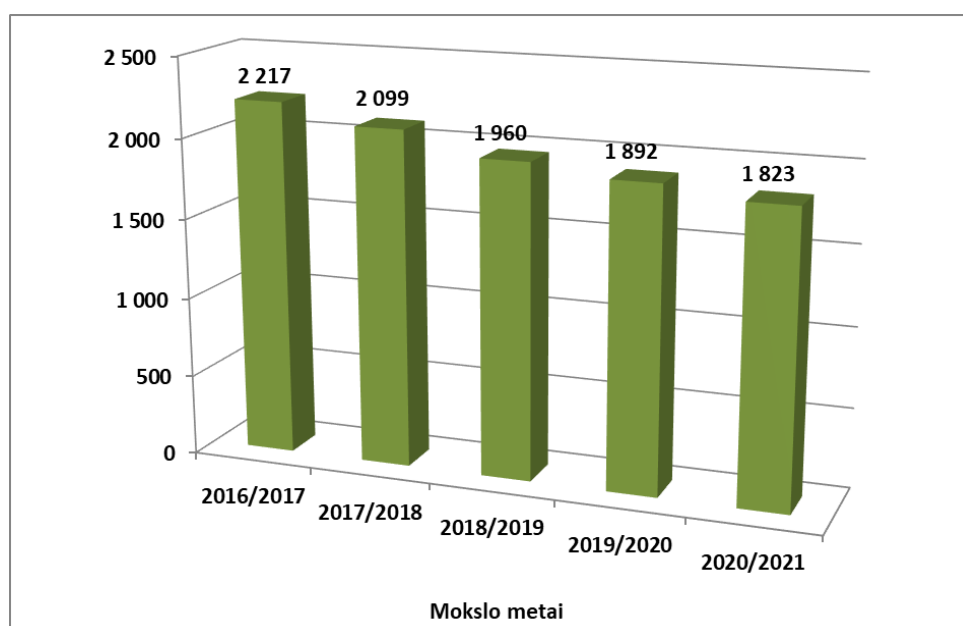
nauja biudžetinė įstaiga – Varėnos r. Marcinkonių daugiafunkcis centras. Atsižvelgiant į tai, Varėnos rajono savivaldybėje 2020–2021 mokslo metus pradėjo 9 bendrojo ugdymo mokyklos:

- ✓ 5 pagrindinės (iš jų 1 specialioji mokykla),
- ✓ 1 progimnazija,
- ✓ 3 gimnazijos.

Jaunimo klasių mokinius ugdo Varėnos technologijos ir verslo mokykla (ne savivaldybei pavaldi profesinio mokymo įstaiga). Be to, veikia 3 daugiafunkciai centrai. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai ugdomi 6 bendrojo ugdymo mokyklų, 3 daugiafunkčių centrų ir 3 lopšelių-darželių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo grupėse.

Savivaldybėje veikia 2 vaikų neformaliojo švietimo įstaigos – Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokykla ir Varėnos moksleivių kūrybos centras. Taip pat vykdomos mokinių neformaliojo švietimo programos Varėnos sporto centre. Suaugusiųjų neformaliojo švietimo paslaugas teikia Varėnos švietimo centras.

Varėnos rajone išlieka mokinių skaičiaus mažėjimo tendencija, tačiau šis mažėjimas, kaip ir savivaldybės gyventojų skaičiaus mažėjimas, pastaraisiais metais sulėtėjo. 2020 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 1 823 mokiniai, t. y. 69 mokiniais mažiau negu prieš metus.

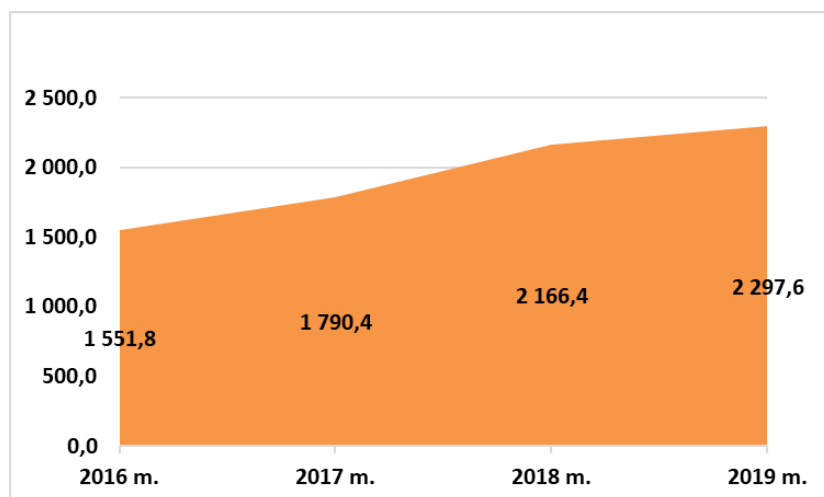
5 pav. Mokinių skaičius Varėnos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose
Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyrius

Kultūra.

Skatinant visuomenę aktyviai dalyvauti kultūros ir meno veikloje, siekiant skirti daugiau dėmesio kūrybingos asmenybės ugdymui kultūros ir meno priemonėmis, šalyje toliau gerinamos kultūros ir meno paslaugų įvairovei būtinos sąlygos, diegiamos sociokultūrinės naujovės. 2019 m. Lietuvoje toliau buvo įgyvendinamas nemokamo muziejų lankymo modelis. Pernai kiekvieną paskutinį mėnesio sekmadienį sulaukta 415 026 lankytojų. Populiariausi nemokamo lankymo sekmadieniais buvo 3 muziejai: Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos nacionalinis muziejus, Trakų istorijos muziejus. Nuo 2019 m. galimybė naudotis kultūros pasu ir taip ugdyti kultūros pažinimo įpročius suteikta visiems 1–12 klasių mokiniams – kiekvienam mokiniui skirta 15 Eur suma kultūros paslaugoms įsigyti. Siekiant naujų iniciatyvų, skatinančių kultūros prieinamumą ir plėtrą, buvo didinami valstybės biudžeto asignavimai Kultūros ministerijai. 2018 m. skirta 168 mln. Eur, 2019 m. – 208 mln. Eur, 2020 m. – 214 mln. Eur.⁵

Savivaldybės Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programai (kodas 07) įgyvendinti pastaraisiais metais taip pat skiriama vis daugiau lėšų.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

6 pav. Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programai įgyvendinti panaudoti asignavimai, tūkst. Eur

Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės administracijos Kultūros ir sporto skyrius

Kultūros įstaigų tinklas Varėnos rajone 2020 m., palyginus su 2019 m., nepasikeitė – čia veikia šios įstaigos, išlaikomos iš savivaldybės biudžeto:

- ✓ Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir 24 jos struktūriniai teritoriniai padaliniai,
- ✓ Varėnos kultūros centras ir 18 jo struktūrinių teritorinių padalinių,
- ✓ Merkinės krašto muziejus ir 3 jo struktūriniai padaliniai – Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinis muziejus, Perlojos istorijos muziejus ir Dainavos apygardos partizanų muziejus su memorialu Dainavos apygardos partizanams atminti.

Taip pat rajone veikia VšĮ Dargužių amatų centras, kuris vykdo įvairias edukacijas, mokymus (audimo, drožybos, kulinarinio paveldo ir kt.)

Sportas.

Varėnos rajono savivaldybėje kasmet vykdoma aktyvi sportinė veikla, kurioje dalyvauja įvairaus amžiaus gyventojai, organizuojamos įvairios sporto šakų pirmenybės, turnyrai, sporto šventės.

Svarbiausias vaidmuo organizuojant sporto varžybas ir renginius, rengiant rajono sportininkus mūsų rajone tenka savivaldybės biudžetinei įstaigai – Varėnos sporto centrai.

Taip pat aktyviai veikia sporto klubai, kurie miesto, rajono gyventojams, ypač jaunimui, sudaro galimybes užsiimti sportine veikla bei turiningai leisti laisvalaikį. 2020 m. savivaldybėje įregistruoti 32 sporto klubai, iš kurių veiklą vykdo 29.

Socialinė apsauga.

Mažinant skurdo riziką, socialinę atskirtį ir pajamų nelygybę, daug dėmesio skirta mažų pajamų didinimui: buvo priimti Šalpos pensijų įstatymo pakeitimai, nustatantys pensijų priemokų skyrimą, susietą su turimu stažu ir minimalių vartojimo poreikių dydžiu. 2019 m. patvirtintas Bazinių paslaugų šeimai paketas. Vykdyta bendruomeninių ir kompleksinių paslaugų šeimoms ir vaikams plėtra savivaldybėse: kompleksinės paslaugos šeimai, vaikų dienos centrų paslaugos, socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, sociokultūrinės ir kitos su vaiko ugdymu, jo teisių apsauga, integracija į šeimą, visuomenę susijusios paslaugos, asmeninio asistento paslaugos, teikiamos asmenims, turintiems proto ir (ar) psichikos negalią, alternatyvios bendruomeninės paslaugos tėvų globos netekusiems vaikams.

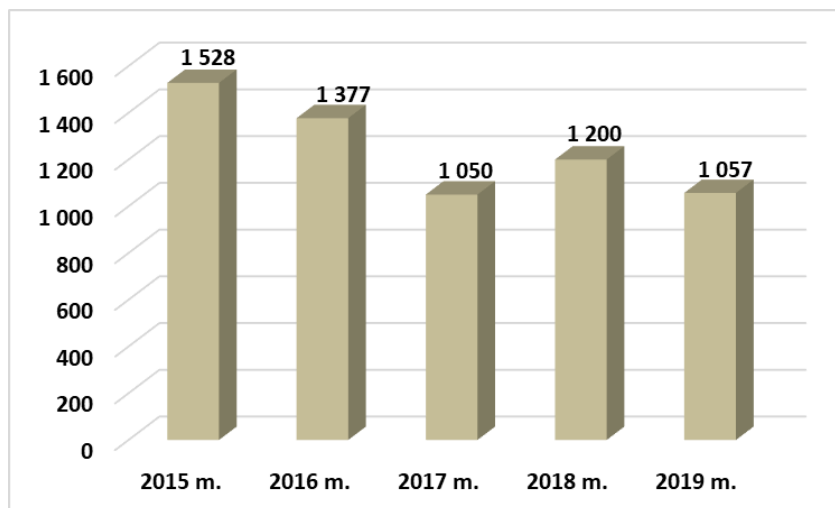
2020 m. įteisintas visuotinis mokinių nemokamas maitinimas, nemokamai maitinami priešmokyklinukai ir pirmokai.

Siekiant kurti šeimai palankią aplinką ir didinti gimstamumą, svarbiausi 2019 m. atlikti darbai buvo vaiko pinigų mokėjimas ir jų sumos padidinimas, finansinių paskatų pirmajam būstui įsigyti regionuose plėtojimas, paslaugų šeimai gausinimas. Nuo 2020 m. sausio 1 d. universali išmoka vaikui padidinta nuo 50,16 Eur iki 60,06 Eur per mėnesį.

Efektyvus piniginės socialinės paramos teikimas yra vienas pagrindinių veiksnių, kurie būtini siekiant apsaugoti pažeidžiamiausias gyventojų grupes, sušvelninti nepritekliaus ir socialinės atskirties pasekmes, padėti šeimoms auginti vaikus, kartu išvengiant asmenų ilgalaikės priklausomybės nuo socialinės paramos. Siekiant sumažinti šią priklausomybę (piniginės socialinės paramos teikimas negali būti patrauklesnė

priemonė nei įsidarbinimas), skatinti socialinės pašalpos gavėjus įsidarbinti oficialiai, nuo 2019 m. sausio 1 d. nuo 6 iki 12 mėnesių pratęstas papildomai skiriamos socialinės pašalpos dalies mokėjimo įsidarbinus terminas. Tokiu būdu didinama piniginių socialinės paramos gavėjų motyvacija įsitraukti į darbo rinką, skatinama gyventi ne iš pašalpų, o iš darbo pajamų.⁶

Pasikeitus teisės aktams, mūsų savivaldybėje 2019 m., palyginus su 2018 m., išlaidos socialinei pašalpai sumažėjo 82,5 tūkst. Eur arba 7,3 proc. (2018 m. jos sudarė 1 134,8 tūkst. Eur, 2019 m. – 1 052,3 tūkst. Eur), socialinės pašalpos gavėjų skaičius sumažėjo 143 asmenimis.

7 pav. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius Varėnos rajono savivaldybėje

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Savivaldybės teritorijoje 2020 m. socialines paslaugas teikia 4 savivaldybės biudžetinės įstaigos:

- ✓ Varėnos globos namai,
- ✓ Merkinės globos namai,
- ✓ Varėnos socialinių paslaugų centras,
- ✓ Varėnos rajono savivaldybės bendruomeniniai vaikų globos namai.

Be to, rajone yra 17 socialinės paskirties įstaigų, kurios teikia bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas rajono gyventojams. 9 nevyriausybinės organizacijos aktyviai dalyvauja socialinių paslaugų teikimo procese, teikia paraiškas savivaldybei dėl jų veiklų finansavimo.

Sveikatos priežiūra.

Vienas iš pagrindinių sveikatos politikos tikslų – pailginti gyvenimo trukmę. Pastaraisiais metais tikėtina sveiko gyvenimo trukmė Lietuvoje ilgėja, tačiau ji vis dar mažesnė nei ES valstybių narių vidurkis. Lietuvos gyventojų mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 2019 m. beveik 2 kartus viršijo ES valstybių narių vidurkį. Mirtingumas nuo piktybinių navikų šalyje mažėja.

2019 m. Lietuvoje įgyvendintos priemonės, sudarančios sąlygas gerinti šeimos gydytojo paslaugų kokybę ir prieinamumą, vaiko sveikatos pažymėjimas pakeistas į elektroninės formos Mokinio sveikatos pažymėjimą, sudarytos teisinės sąlygos veikti pakopinei gydytojų rezidentų įgūdžių vertinimo sistemai, skatinant jaunų gydytojų darbą rajonuose.⁷

Savivaldybėje 2019 m. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, kaip ir 2018 m., nesikeitė ir siekė 85 m. Sumažėjo mirčių nuo kraujotakos sistemos ir širdies ligų, neužregistruota asmenų, mirusių nuo narkotinių medžiagų, naujų tuberkuliozės, atsparios daugeliui vaistų, atvejų, nemirė nė vienas kūdikis. Užfiksuotas didesnis mirtingumas nuo piktybinių navikų, kvėpavimo, virškinimo sistemos ligų.

Nuo 2013 m. mirtingumas dėl savižudybių Lietuvoje kasmet mažėja, tačiau mūsų rajone pastaraisiais metais savižudybių skaičius didėja: 2017 m. nusižudė 4, 2018 m. – 6, 2019 m. – 13 asmenų.⁸

Varėnos rajone 2020 m. veikia šios asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos:

- ✓ VŠĮ Varėnos pirminės sveikatos priežiūros centras ir jo struktūriniai padaliniai: Varėnos psichikos sveikatos centras, Greitosios medicinos pagalbos skyrius, Merkinės slaugos ir palaikomojo

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

⁸ Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro informacija.

gydymo ligoninė, Marcinkonių, Merkinės ir Valkininkų ambulatorijos ir 3 medicinos punktai (Matuizų, Panočių ir Puodžių), kuriuose įrengti šeimos gydytojų kabinetai),

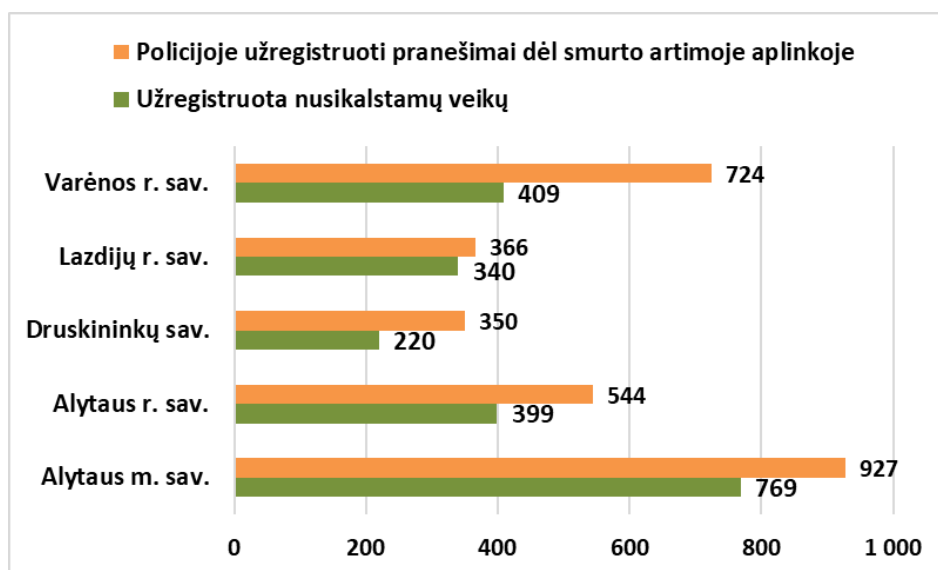
- ✓ VšĮ Varėnos ligoninė,
- ✓ Varėnos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras,
- ✓ Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamento Varėnos skyrius,
- ✓ VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Reabilitacijos, fizinės ir sporto medicinos centro 4-as stacionarinės reabilitacijos skyrius (buvusi VšĮ Valkininkų sanatorija).

Viešasis saugumas.

2019 m. gyventojų apklausų duomenimis, palyginti su 2016 m., 8 proc. punktais padaugėjo manančiųjų, kad kriminogeninė situacija Lietuvoje yra gera, o saugiai savo gyvenamojoje vietovėje besijaučiančių gyventojų dalis padidėjo 4 proc. punktais. Teigiamus viešojo saugumo situacijos pokyčius rodo ir oficiali statistika. 2019 m., palyginti su 2016 m., nusikaltimų žmogaus gyvybei ir sunkių sveikatos sutrikdymų užregistruota trečdaliu mažiau, plėšimų ir automobilių vagysčių – perpus mažiau. Toliau mažėja ir žuvusiųjų gaisruose: pernai, palyginti su 2016 m., jų skaičius sumažėjo beveik trečdaliu.⁹

2019 m. mūsų savivaldybėje užregistruotos 409 nusikalstamos veikos, t. y. 26 nusikalstamomis veikomis daugiau negu 2018 m. Pagal šį rodiklį Alytaus regione mūsų savivaldybė užėmė antrą vietą.

Analizuojant policijoje užregistruotų pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje skaičių Alytaus regione, pastaraisiais metais stebima ta pati tendencija – Alytaus miesto savivaldybė pagal šį rodiklį išlieka pirmoje vietoje, Varėnos rajono savivaldybė – antroje. Mūsų savivaldybėje 2019 m. policijoje buvo užregistruota 73 pranešimais dėl smurto artimoje aplinkoje daugiau negu 2018 m. Pernai čia buvo užregistruoti 105 asmenys, nukentėję nuo nusikaltimų artimoje aplinkoje (25 asmenimis daugiau negu 2018 m.), iš kurių 28,6 proc. sudarė vyrai, 71,4 proc. – moterys.

8 pav. Policijoje užregistruotų pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje ir užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius Alytaus regiono savivaldybėse 2019 m.

Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Finansiniai ištekliai.

Savo tikslams įgyvendinti savivaldybė naudoja savivaldybės biudžeto bei kitų finansavimo šaltinių lėšas. Pagrindinis savivaldybės veiklos finansavimo šaltinis yra savivaldybės biudžeto lėšos.

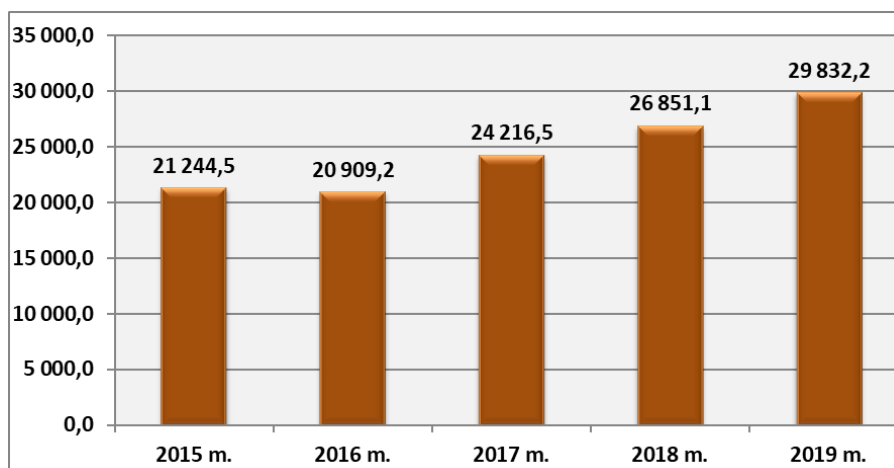
Didžiausią savivaldybės biudžeto pajamų dalį kasmet sudaro mokesčiai ir dotacijos. 2019 m. savivaldybė gavo 29 832,2 tūkst. Eur pajamų, t. y. 2 981,1 tūkst. Eur daugiau negu 2018 m. Dar 500,1 tūkst. Eur 2019 m. savivaldybė gavo iš skolintų lėšų.

2019 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų likutis buvo 1 567,9 tūkst. Eur.

Š. m. spalio mėn. patikslintas savivaldybės 2020 m. biudžeto pajamų planas sudarė 32 565,1 tūkst. Eur.

Didžiausią savivaldybės biudžeto išlaidų dalį kasmet sudaro išlaidos švietimui ir socialinei apsaugai.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaita, pateikiama interneto svetainėje www.lrv.lt.

9 pav. Varėnos rajono savivaldybės biudžeto pajamos, tūkst. Eur
 Šaltinis – Varėnos rajono savivaldybės administracijos Finansų ir investicijų skyrius

Finansų ministerija prognozuoja, kad palyginti su 2020 m., kitais metais savivaldybių biudžetų bendros pajamos augs 8,4 proc. Dėl koronaviruso susidarius neįprastoms aplinkybėms, 2020 m. nukentėjo savivaldybių biudžetų pajamų surinkimas, todėl 2021 m. iš valstybės biudžeto bus skiriamos lėšos ir kompensuojamos 2020 m. negautos pajamos. Esant poreikiui, savivaldybės galės papildomai skolintis.

Planavimo sistema.

Strateginis veiklos planas parengtas atsižvelgiant į Varėnos rajono savivaldybės 2018–2028 metų strateginį plėtros planą, patvirtintą savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T-VIII-766, kuriame suformuluota savivaldybės plėtros vizija – „*Šiuolaikiškas gyvenimas gamtos ritmu*“, numatytos trys strateginės kryptys, turinčios aiškius ir ambicingus siekius:

VISUOMENĖ – išlaikyti gyventojų skaičių, suteikiant visas reikalingas kokybiškas paslaugas: švietimo, sveikatos, socialines, kultūros, sporto ir t. t.;

EKONOMIKA – tapti turizmo kraštu ir pradėti vystyti naują verslo kryptį – sveikatinimo ir socialines paslaugas atvykstantiems asmenims;

APLINKA – kurti bei išlaikyti kokybišką gyvenamąją aplinką, patrauklią tiek naujajai kartai, tiek esamiems gyventojams.

Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės tarybos patvirtintu strateginiu veiklos planu, bus sudaromas savivaldybės 2021 metų biudžetas bei rengiami savivaldybės administracijos, seniūnijų ir savivaldybės biudžetinių įstaigų 2021 metų veiklos planai.

Strateginiai tikslai ir efekto kriterijai	
Kodas	Strateginio tikslo pavadinimas
01	Sudaryti palankias sąlygas išsilavinusios, aktyvios, saugios ir sveikos visuomenės ugdymui.
Strateginio tikslo aprašymas	
Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:	
01. Žinių visuomenės plėtros programa.	
02. Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programa.	
03. Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programa.	
04. Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programa.	
Efekto kriterijai:	
E-01-01-01 Mokinių, gavusių brandos atestatus, dalis nuo visų besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą mokinių skaičiaus, proc.	
E-01-01-02 Mokinių, gavusių pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus, dalis nuo visų besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą mokinių skaičiaus, proc.	
E-01-02-01 Nusikalstamumo lygis (užregistruota nusikalstamų veikų 100 000 gyventojų).	
E-01-03-01 Savivaldybės teikiamų socialinių paslaugų išvystymo normatyvo atitiktis valstybės mastu nustatytiems normatyvams, proc.	
E-01-04-01 Natūrali gyventojų kaita.	

Kodas	Strateginio tikslo pavadinimas
02	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.
Strateginio tikslo aprašymas	
<p>Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:</p> <p>05. Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programa.</p> <p>06. Turizmo vystymo programa.</p> <p>07. Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programa.</p> <p>Efekto kriterijai:</p> <p>E-02-05-01 Registruotų bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, proc.</p> <p>E-02-06-01 Turistų skaičius rajone per metus, asm.</p> <p>E-02-07-01 Savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičius, tūkst.</p>	
Kodas	Strateginio tikslo pavadinimas
03	Plėtoti rajono viešąją infrastruktūrą ir užtikrinti gerą aplinkos kokybę.
Strateginio tikslo aprašymas	
<p>Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:</p> <p>08. Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programa.</p> <p>09. Aplinkos apsaugos programa.</p> <p>Efekto kriterijai:</p> <p>E-03-08-01 Kelių eismo įvykių skaičius.</p> <p>E-03-09-01 Aplinkos oro kokybė, neviršijanti didžiausios leistinos koncentracijos (toliau – DLK).</p> <p>E-03-09-02 Paviršinių vandenų kokybė (atitiktis ES vandenų direktyvai 2000/60/EC, kurioje išskiriamos 5 vandens kokybės klasės – nuo labai geros iki labai blogos).</p>	
Kodas	Strateginio tikslo pavadinimas
04	Gerinti rajono valdymo kokybę.
<p>Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdoma programa:</p> <p>10. Savivaldybės valdymo programa.</p> <p>Efekto kriterijai:</p> <p>E-04-10-01 Asmenų, patenkintų savivaldybės darbu, dalis nuo visų aptarnautų ir savo nuomonę pareiškusių asmenų skaičiaus, proc.</p>	

Veiklos prioritetai	
<p>Atsižvelgiant į savivaldybės viziją, misiją, aplinkos analizės rezultatus bei strateginius tikslus, išskiriami šie 2021 m. veiklos prioritetai, kuriais vadovaujantis planuojamos lėšos strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo organizavimo procesų ir mokymosi pasiekimų pažanga bei švietimo įstaigų aplinkos modernizavimas. • Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas savivaldybei priklausančiuose pastatuose. • Turizmo plėtrą skatinančių projektų įgyvendinimas ir M. K. Čiurlionio gimtinės žinomumo didinimas. • Gyvenamojo būsto plėtrai reikalingos infrastruktūros įrengimas. • Pagalbos namuose ir kitų socialinių paslaugų kokybės gerinimas įtraukiant nevyriausybines organizacijas, kaimo bendruomenes ir privatų sektorių. 	

PATVIRTINTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos

2020 m. lapkričio 30 d. sprendimu

Nr. T-IX-463 (Varėnos rajono savivaldybės

tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo

Nr. T-IX-542 redakcija)

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės ir finansavimo šaltiniai	Patvirtinti 2020 metų asignavimai	Numatomi 2021 metų asignavimai	Numatomi 2022 metų asignavimai	Numatomi 2023 metų asignavimai
1. Iš viso asignavimų:	40 897,9	45 410,9	40 285,5	37 871,2
1.1. išlaidoms	32 248,5	33 816,3	34 155,2	33 455,5
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	15 195,7	16 575,0	17 014,7	17 294,2
1.2. turtui įsigyti	8 649,5	11 594,6	6 130,3	4 415,7
2. Finansavimo šaltiniai:	40 897,9	45 410,9	40 285,5	37 871,2
2.1. Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	17 514,7	21 152,6	20 288,7	19 110,1
2.2. Biudžetinių įstaigų pajamos (BIP)	1 072,1	952,2	988,6	1 020,3
2.3. Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	10 997,9	6 903,4	6 488,7	7 028,0
2.4. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (LRVB-VD)	2 611,9	2 801,9	2 832,6	2 866,0
2.5. Mokymo lėšos (LRVB-ML)	4 767,8	4 989,1	4 989,1	4 989,1
2.6. Dotacijos pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti lėšos (LRVB-VIPA)	76,9	235,4	0,0	0,0
2.7. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos (LRVB-KPPP)	2 205,8	2 597,2	2 240,0	2 405,0
2.8. Europos Sąjungos lėšos (ES)	1 603,0	5 622,6	1 795,2	178,4
2.9. Kiti finansavimo šaltiniai (Kt)	47,9	156,5	662,6	274,3